

ARXIU

Recordar Federico Fellini

Després de la mort de Fellini arriba el silenci. Un silenci que només es pot omplir d'imatges, imatges per a recordar.

Federico Fellini moria a Roma després d'una dramàtica agonia plena d'imatges fellinianes. Abans de dir l'últim adéu al geni, moria, a Barcelona, el seu amic José Luis Guarner. Un món s'acabava per tothom, un altre món s'acabava especialment per Barcelona. Recordar sembla l'únic espai possible que queda després de la mort. Recordar a través de les seves imatges és el simbolisme d'aquestes pàgines dedicades a la seva memòria. Una memòria que obrim amb una foto realitzada durant el rodatge de la pel·lícula *Clowns*, del llibre de Jordi Grau *Fellini des de Barcelona*.

L'elaboració d'aquest llibre, fruit de la tossuderia de Jordi Grau i de José Luis Guarner, va permetre que Fellini visités Barcelona. Era un somni quasi impossible. Una obsessió mesurada de Jordi Grau que volia de totes totes ensenyar Barcelona al seu veterà amic Fellini. La Barcelona modernista, la Barcelona del carrer de les Tàpies, del Molino eren fellinianes per definició. Com també ho és la València profunda que simbolitza Rosita Amores.

Pocs dies abans que José Luis entrés en coma, parlàvem amb ell de la mort del geni. Dels articles mortuoris que van donar peu a l'últim article —genial com sempre— de Guarner a EL TEMPS. De la impossibilitat de mirar la televisió, de mirar els diaris. El cronista no volia veure morir el seu amic a través de les imatges sempre un punt perverses de les necrològiques fetes abans d'hora. No volia veure els voltors rondar el cadàver. Va ser aleshores quan vam parlar que a EL TEMPS, com a homenatge al mestre, potser només ens quedava la possibilitat de recordar aquella aventura que va significar fer l'esmentat llibre. Va dir que en parlaria amb en Jordi Grau.

Vam arribar tard. El fet és que ell no omple aquestes pàgines i la mà que polsa el teclat se sent profundament en fals. Refer com va ser que Fellini sortís de Roma per aterrar a Barcelona és la història d'una bogeria tossuda, i

com a tal, d'una bogeria fructífera, d'una bogeria que l'italià Ripa di Meana va definir com plena de sinergia. Fos com fos, va produir aquells moments únics que té la vida i que es reserva per als moments inesperats. Espontàniament, sense necessitar que el temps fos un factor determinant, va néixer l'amistat entre Federico i José Luis. Una amistat que es va segellar amb una caricatura, que reproduïm en aquestes pàgines, d'un sopar al restaurant l'Odissea de Barcelona: José Luis Guarner, Giuletta Massina, Joan Mateu, Mario Longardi, Jordi Grau i Fellini, feta amb un tovalló i després, reproduïda i personalitzada per a cadascun dels comensals barcelonins en la dedicatòria del llibre.

Potser explicar com es va aconseguir que Fellini vingués a Barcelona forma part d'allò inexplicable. Però en canvi té l'encant que defineix a la perfecció els personatges embolicats en aquesta història. La seva tossuderia i la seva capacitat per deixar-se portar pel plaer de la vida i per l'amistat en són la clau.

En el marc de la Setmana de Cine, s'havia muntat una exposició de dibuixos de Fellini i la presentació del llibre: *Fellini des de Barcelona*. Fellini venia a Barcelona, *La Vanguardia* ja tenia les llegendàries pàgines de rotogravat preparades amb la seva foto a color anunciant la visita. Però Fellini rodava *E la nave va*. La visita s'anava posposant. Jordi Grau i Joan Mateu es van plantar a les portes del llegendari Teatre 5 de Cinemàtica. Quan els va veure la mà dreta de Fellini, Fiametta, es va exclamar. Sabia que Fellini no resistiria la temptació de l'amic. No anava errada. Fellini vindria a Barcelona i es deixaria seduir per la ciutat. Però sobretot es deixaria captivar per José Luis Guarner, a qui, a partir d'aquell moment, sempre va respectar. Parlar de Rossellini, el mestre cinematogràfic de Fellini, del qual Guarner va ser ajudant de rodatge en la pel·lícula *Sòcrates* era el seu plaer. Ara, a nosaltres només ens queda el plaer del record.

Elisa Galangau